

# Školní vzdělávací program pro školní družinu



## **Základní údaje:**

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola v Rapšachu

ADRESA ŠKOLY: 378 07 Rapšach 290

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Martin Wiplinger

KONTAKT: e-mail: skola@rapsach.cz, web: <https://www.zsmsrapsach.cz/>

IČ: 70873771

IZO: 107721210

RED-IZO: 600060543

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Mgr. Martin Kvapil

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Rapšach

ADRESA ZŘIZOVATELE: 37807 Rapšach 7

KONTAKTY:

tel. 384786113

info@rapsach.cz

PLATNOST OD: 1. 9. 2021

VERZE SVP: 16001

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25. 8. 2021

## Podmínky přijímání a ukončování vzdělání v ŠD

Do školní družiny se žáci přijímají prostřednictvím vyplněného zápisního lístku, na kterém zákonní zástupci řádně vyplní všechny údaje (zvláště, kdy a s kým bude dítě ze ŠD odcházet – samo či v doprovodu zákonného zástupce, popř. sourozenců, kontakt na rodiče) a odevzdají ho v řádném termínu. Změny na zápisních lístcích oznámí rodiče vychovatelce písemně s podpisem a datem. Nejvyšší počet je 30 žáků na jedno oddělení.

Ze školní družiny může být žák odhlášen pouze písemně, a to na žádost zákonných zástupců.

Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků 1. – 5. tříd. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno na dobu 10 měsíců daného školního roku. O přijímání žáka ŠD rozhoduje ředitel školy. Další ustanovení obsahuje Vnitřní řád ŠD.

## Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP v ŠD

Školní družinu mohou navštěvovat také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začlenění do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Při vzdělávání těchto žáků úzce spolupracuje vychovatelka ŠD se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je seznámena se závěry odborného posudku žáka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce s rodiči u žáka se zdravotním znevýhodněním. Je zohledněné přiměřené zajištění v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu žáka.

**Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními:** spolupracujeme s poradenskými zařízeními, organizacemi a institucemi. Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučíme žákovi a jeho zákonnému zástupci využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení žakových speciálních vzdělávacích potřeb. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Podpůrná opatření se poskytují samostatně nebo v kombinacích různých druhů a stupňů v souladu se zjištěnými speciálními vzdělávacími potřebami.

Zpracováváme **Plán pedagogické podpory (PLPP)** pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření (PO), a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů, obsahu, metod, forem, výstupů a časové posloupnosti podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP vyhodnocujeme z hlediska naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Zpracováváme **Individuální vzdělávací plán (IVP)** pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP ZV). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně. Řídíme se minimální doporučenou úrovní očekávaných výstupů (ŠVP ZV) v rámci podpůrných opatření. V této souvislosti upravujeme očekávané výstupy stanovené ŠVP ZV a vzdělávací obsah.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

**Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP mimořádně nadaného žáka:** individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. PLPP mimořádně nadaného žáka má elektronickou písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování PLPP vycházíme z platných zákonných norem. Součástí PLPP je termín vyhodnocení naplňování a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení, je-li to účelné. PLPP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok a může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být PLPP prováděn. Výchovný poradce po podpisu PLPP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky. Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními. V naší škole ve vzdělávacím procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků mohou být využívána následující opatření: předčasný nástup dítěte ke školní docházce, vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech, specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků, účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole, občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka, obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, projektů, příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol, nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

## **Materiální a ekonomické podmínky v ŠD**

Školní družina se nachází v budově ZŠ v Rapšachu a je členěna na dvě oddělení. Tři místnosti školní družiny využívají obě oddělení. Oddělení mají dostatečné společné vybavení, a to včetně stolních her, výtvarných a sportovních pomůcek; součástí vybavení ŠD je televize, dvě počítačové sestavy a tiskárna. Vychovatelky a vychovatelé sledují a koordinují obměnu a doplňování pomůcek a vybavení.

Stravování probíhá ve školní jídelně, která je součástí budovy školy. Pití si žáci nosí z domova.

Družinová žáci mohou využít k aktivitám chodbu I. stupně, tělocvičnu, víceúčelové hřiště a zahradu. Šatny mají žáci v přízemí budovy. Družina je vybavena odpovídajícím nábytkem a zázemím pro uskladnění pomůcek.

## **Personální podmínky v ŠD**

Zájmové vzdělávání je ve školní družině řízeno kvalifikovanými odborníky, kteří si své vzdělání prohlubují v DVPP a samostudiem.

## **Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví v ŠD**

Vychovatelky a vychovatelé školní družiny na začátku školního roku všechny žáky poučí o Vnitřním řádu ŠD, bezpečném chování, a to včetně při přecházení do školní jídelny a do šaten, při hrách na školní zahradě, víceúčelovém hřišti, v tělocvičně a při pohybu po obecních komunikacích.

Rodiče jsou seznámeni s Vnitřním řádem školní družiny. Další ustanovení obsahuje Vnitřní řád ŠD.

Vstup žáka, zákonného zástupce, návštěvy do budovy školy je umožněn prostřednictvím systému easydoor a souvisí s aktuálními protiepidemickými opatřeními.

## **Konkrétní cíle vzdělávání ŠD**

Náš program usiluje o rozvoj zdravé osobnosti dítěte, která bude znát svou hodnotu, vyvaruje se negativním vlivům a najde si své místo v demokratickém státě.

Cíle:

- připravit žáka pro život v demokratické společnosti
- prostřednictvím volnočasových aktivit vybavit žáka odpovídajícími kompetencemi
- rozvíjet důležité žákovy osobní a sociální kompetence
- podílet se na prevenci negativních sociálních jevů, se kterými se žák může setkat
- vychovávat žáka ke zdravému životnímu stylu
- posilovat žákovy komunikativní a sociální dovednosti (naslouchat, poslouchat, řídit, rozhodovat se, aplikovat, přesvědčovat)
- učit žáka odpovědnosti za svoje chování, hodnotit se objektivně, přijímat důsledky svého chování
- rozvíjet specifické nadání žáka
- umožnit žákovi získat všeobecný přehled (v návaznosti na učivo 1. stupně)
- rozvíjet v žákovi uplatňování znalostí o životním prostředí a aplikovat je v jeho ochraně
- dodržovat bezpečnost a chránit zdraví
- rozvíjet žákovy dovednosti, pohybové schopnosti s přihlédnutím k jeho nadání a k tělesné zdatnosti.

## **Délka a formy vzdělávání v ŠD**

Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků 1. – 5. tříd. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno na dobu 10 měsíců daného školního roku:

- pravidelná zájmová a vzdělávací činnost (zejména organizované aktivity – volnočasové, sportovní, pracovně rukodělné apod.)
- nabídka spontánních a odpočinkových činností (vycházejí z momentálních potřeb žáků v rámci denního režimu)
- otevřená nabídka sportovních činností (využití školní tělocvičny, víceúčelového hřiště, školní zahrady)
- příležitostné aktivity spojené s daným ročním obdobím (tematické akce k různým příležitostem, svátkům apod.)
- příležitostné zapojení do školních akcí (Halloween, advent, Vánoční setkání, velikonoční jarmark, Zikmundohraní aj.)
- příprava na vyučování (vychází z potřeb žáků, ze spolupráce s vyučujícími a zákonnými zástupci)

### **Obsah a časový plán vzdělávání (vzdělávací a výchovné oblasti) v ŠD**

Školní vzdělávací program vychází z místních podmínek a popisuje konkrétní činnosti, které vychovatelka/vychovatel vybírá podle skladby vlastního oddělení a aktuálního složení žáků, se kterými pracuje. Program činnosti je operativní, lze kreativně reagovat na možné měnící se podmínky, propojovat či přesouvat témata během dlouhodobé docházky žáků do školní družiny. Pracovní režim ŠD je tvořen týdenní skladbou, která podle věku žáků obsahuje individuální hry, odpočinek, spontánní činnosti, hygienu, řízenou činnost – výtvarnou, pracovní a sportovní. Také umožňuje přípravu na vyučování a zapojení v rozšířené zájmové činnosti podle aktuální nabídky.

Při všech složkách výchovně vzdělávacího programu je přihlíženo k individuálním schopnostem žáků, k jejich povaze, fyzickým schopnostem a zálibám. Nejsou přetěžování nucením k práci či hře za každou cenu. Naším cílem je poskytnout žákovi podporu v oblasti zájmového vzdělávání.

### **Klíčové kompetence, rozvíjené v ŠD**

1. *Kompetence k učení* – učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislosti, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.
2. *Kompetence k řešení problému* – všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické matematické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje.
3. *Kompetence komunikativní* – ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovídá vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.
4. *Kompetence sociální a interpersonální* – samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpoznává nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
5. *Kompetence občanské* – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si

práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní, společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

6. *Kompetence pracovní* – plnění pracovních povinností, kvalita a funkčnost, odpovědnost.
7. *Kompetence k trávení volného času* – orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

## **Obsah vzdělávání je rozvržen do čtyř časových plánů: podzim, zima, jaro, léto**

### *Podzim (září, říjen, listopad)*

- společenské chování (lidé kolem nás); kladný vztah k okolní přírodě (besedy)
- obec (místo, kde žijeme); (rozmanitosti přírody) podzimní příroda (naučně poznávací vycházky, bezpečná cesta, osobní bezpečí)
- (rozmanitosti přírody) poznávání, sběr a práce s přírodninami, výzdoba (pracovní aktivity)
- sportovní aktivity na hřišti, zahradě a v přírodě (člověk a jeho zdraví),
- hry a aktivity v prostorách ŠD (člověk a jeho zdraví, lidé a čas)
- společná četba příběhů a pohádek
- stravovací a pitný režim (člověk a jeho zdraví)
- příprava na vyučování (lidé a čas)

### *Zima (prosinec, leden, únor)*

- Vánoce, zvyky tradice; kladný vztah ke knize; masopust (besedy)
- (rozmanitosti přírody) zimní krajina; u krmítka, ptáci a zvířata v zimě; pozorování „spící“ krajiny (naučně poznávací vycházky)
- motivy adventu, Vánoc, výzdoba; ilustrace knihy; masky na karneval (pracovní aktivity)
- sportovní aktivity na hřišti, v přírodě a v tělocvičně (člověk a jeho zdraví),
- hry a aktivity v prostorách ŠD (člověk a jeho zdraví, lidé a čas)
- společná četba příběhů a pohádek
- stravovací a pitný režim (člověk a jeho zdraví)
- příprava na vyučování (lidé a čas)

### *Jaro (březen, duben, květen)*

- denní režim, jak předcházet nemocem, vitamíny ve stravě (člověk a jeho zdraví), správný životní styl (lidé a čas); Velikonoce – tradice a zvyky; (rozmanitosti přírody) léčivé byliny, člověk správně zhodnocuje dary přírody (besedy)
- příroda se probouzí, změny v krajině, první jarní projevy života; stromy v našem okolí; poznávání rostlin a živočichů (naučně poznávací vycházky)
- jarní květiny, jarní výzdoba; velikonoční motivy, výzdoba (pracovní aktivity)

- sportovní aktivity na hřišti, zahradě a v přírodě (člověk a jeho zdraví); slet čarodějnic a stavení májky
- hry a aktivity v prostorách ŠD (člověk a jeho zdraví, lidé a čas)
- společná četba příběhů a pohádek
- stravovací a pitný režim (člověk a jeho zdraví)
- příprava na vyučování (lidé a čas)

### *Léto (červen)*

- (člověk a bezpečí) dopravní výchova; (rozmanitosti přírody) proměny krajiny, (člověk a jeho zdraví) blíží se letní prázdniny (beseda)
- rozkvetlá příroda (naučně poznávací vycházky)
- letní barevná výzdoba (pracovní aktivity)
- sportovní aktivity na hřišti a v přírodě (člověk a jeho zdraví), oslavy MDD
- hry a aktivity v prostorách ŠD (člověk a jeho zdraví, lidé a čas)
- společná četba příběhů a pohádek
- stravovací a pitný režim (člověk a jeho zdraví)
- příprava na vyučování (lidé a čas)